

izjavila proti tej zbirki, češ, Rosegger sam ni ničesar storil, da bi pritegnil materialno slabo situirane učitelje v tozadevno nabiranje med bogataši ter tudi zato, ker bi se ravno tako nabiranje pri merodajnih mestih utegnulo tolmačiti v neprilog učiteljstvu.

—š— **Iz Maribora** poročajo: Nemško trirazrednico v Krčevini obiskuje 186 otrok. Ker pa je nevarnost, da bo zaradi naraščajoče zavednosti prebivalstva to število polagoma padlo, so osnovali Nemci za Krčevino posebno šulferajnsko podružnico, ki bi zbirala darove ter lovila slovenske deca.

Goriške vesti.

—g— **Mihael Komel.** Dne 12. t. m. je umrl v Gorici Mihael Komel, upokojeni vadniški učitelj. Dosegel je visoko starost 86 let. Bil je vedno krepak, čil mož, in v svoji visoki starosti se je počutil do meseca decembra l. l. prav dobro; gibal se je in hodil okolo, čital časopise s prostim očesom, sploh je bil za ta leta nenavadno močan in zdrav. Bolan ni bil nikoli, sedanja prva bolezen pa mu je privedla k postelji smrti, ki mu je zatisnila oči. Pokojni Komel je bil markantna oseba ter široko znan. Rodil se je v Solkanu l. 1824., šolal se je v Gorici; prvo službo je nastopil kot ljudski učitelj v St. Vidu nad Vipavo, kjer je tačas župnikoval znani dobrotnik Matija Vrtovec; tam je bil 7 let in pol, potem je prišel kot suplent na nižjo realno v Gorici, kjer je učil zemljepisje in zgodovino do 1866; nato je bil 14 let na Reki na hrvaški glavni šoli, z Reke pa je prišel v Gorico kot učitelj na vadnico, kjer je ostal do svoje upokojitve leta 1885. Večkrat je našteval celo vrsto svojih nekdanjih učencev, med katerimi so odlični možje. Pokojni Komel se je živo zanimal za politično življenje ter bil zvest pristaš napredne stranke. Bodi mu časten spomin, žalujemo mu sinu pa naše iskreno sožalje!

—g— **Umrl je v Podgori** vodja pripravnice G. Justin, rodom iz Škofje Loke. Blag mu bodi spomin!

—g— **Poročil se je** dne 12. t. m. tov. Albert Ivančič iz Kobarida, sedaj učitelj-voditelj na potovalni šoli v Kamnem Volarju, z gospico Frančiško Korenovo iz Kobarida. Bilo srečno!

Istrske vesti.

—i— **Cvet pozimi.** Tov. Jelena Piseranova, učiteljica v Dekanah, nam je poslala črešnje cvet s pismom: „Pri nas imamo pomladanske dni, kar vam priča ta črešnje cvet, utrgan na g. Benkovem vrtu. — Navdaja me želja, naj bi tudi med nas priplaval cvetoča pomlad ter nam prinesla nebrojno nad, rodeč narodu stoteren sad. — Dal Bog, da bi se zjasnilo v tej pomladi tudi učiteljstvu mračno nebo!“ — Zgodi se!

Koroške vesti.

—o— **Hud boj za šolo.** Naučno ministrstvo je zavrnilo pritožbo Slovencev zaradi učenega jezika na Slovenski šoli v St. Danielu. Občinski odbor in krajni šolski svet sta sklenila vztrajati v boju in vložiti pritožbo na c. kr. državno in upravno sodišče na Dunaju. Dolgo časa se že bore občani za svoje pravice, ki jim pripadajo po božji in človeški postavi.

Splošni vestnik.

Letnino za učiteljski konvikt so plačali ti-le tovariši: Ignacij Tramate, Andrej Pogačar in Mici Kratnerjeva iz Kamnika; Julij Čenčič iz Vrem; Janko Jezeršek iz Križev pri Trzinu; Fran in Amalija Jeglič iz Dovjega; Simon Punčah iz Šmarja. Bog plati!

Dar učit. konviktu. Posojilnica v Dolu pri Hrastniku 10 K.

Učiteljsko društvo za celjski okraj je na obnem zboru dne 6. t. m. sklenilo, da prispeva za dva izvoda „Učit. Tov.“ v svrhu razširjanja imenovanega stanovskega glasila med slovenske učiteljske. Posnemajte!

Storite tudi tako! Tov. Fr. Praprotnik, nadučitelj v Mozirju, in Ivan Kele, nadučitelj v Novi Stifci, sta poslala našemu upravništvu naročnino z opombo, da se list doloži ubožnim učiteljskim. Storite tudi tako!

Naučno ministrstvo je odredilo, da se imajo v berila za šole uvesti tudi povesti vojaškega značaja, da se mladina navduši za vojno življenje in goji patriotični čut. Podobno se dela sedaj po vseh modernih državah. Berila spišejo častniki.

Obesil se je v Žižkovu pri Pragi 30 letni katehet na tamošnji ljudski šoli, Stanislav Gartner.

Kupi se dobro ohranjen izvod „Učiteljskega Tovariša“ letnik 1888. Več pove upravništvu.

Iz slovanskih pokrajin.

—o— **Ovadba zaradi poverjenosti proti dr. Franku.** Grofica Mugent je ovadila dr. Josipa Franka, voditelja hrvaške čiste stranke prava, da ji je poveril pri prodaji graščine Bosiljevo 30.000 K.

—o— **Jugoslavlani v Ameriki.** Dne 28. novembra l. l. so si ustanovili Jugoslavlani v Spokane Wash., v mestecu na daljnem severozapadu Zedinjenih držav, „Jugoslavanski politični in prosvetni klub“. Ustanovnega zborovanja so se udeležili Hrvati, Srbi in Bolgari; slovenskih udeležencev ni bilo, ker v Spokane sploh ni Slovencev. Vsi govorniki, hrvaški, srbski in bolgarski so poudarjali, da je treba skupnega dela na napredni podlagi, ako hočejo jugoslavanski narodi doseči lepšo bodočnost. V tem smislu hoče delovati novoustanovljeni klub na zedinjenje Slovencev, Hrvatov, Srbov in Bolgarov. Člani kluba se hočejo z vsi silo boriti proti klerikalizmu kot najhujšemu nasprotniku jugoslovanstva. Klub izdaja tednik „Slobodna Tribuna“, glasilo jugoslovanske misli v Ameriki.

—o— **Jubilej češke narodne himne.** Minilo je ravno 75 let, kar je v J. K. Tylovi burki „Fidlovačka“ slavni češki basist Strakaty zapel prvokrat Skoupov „Kde domov můj“. Pesem v začetku ni ugajala, šele ko jo je policija prepovedala, je postal popularna in po l. 1860. je bila splošno priznana kot češka narodna himna. Danes ni znana le na Češkem, temveč jo pojo po vsem slovanskem svetu.

—o— **„Srbska žena“ v Pragi.** Osrednje društvo čeških žen v Pragi priredi v Pragi razstavo srbskih ženskih ročnih del pod naslovom „Srbska žena“. K sodelovanju so povabljeni vsa srbska društva v Srbiji in Avstro-Ogrski.

—o— **Prof. Karel Halliř,** znameniti češki muzik in virtuos na vijolini, je umrl te dni v Berlinu, kjer je poučeval na kr. glasbeni visoki šoli.

—o— **Za ustanovitev otroške poglobljenevalnice** se zavzema sarajevski „Hrvatski Dnevnik“ v svoji božični številki. Poudarja, koliko se v Bosni stori za zunanji blesk, za udobnost „boljših“ krogov, a kako redko so sejanje ljudske šole, kako brezsrčno se pusti propadati mladino, ki mnogokrat že v otroških letih pride v navzkrižje s kazenskim zakonom. Za rešitev te nesrečne mladine bi bila poglobljena velika potreba.

—o— **Sporazum med hrvaškimi književniki.** Poročajo iz Zagreba, da so se hrvaški književniki okolo „Matice Hrvatske“ in „Savremenika“ popolnoma sporazumeli ter da bodo odsej skupno delovali. Službene vesti „M. H.“ bodo izhajale v „Savremenuku“. Ob tej priliki priporočamo slovenski inteligenci izborni književni list „Savremenik“.

Razgled po šolskem svetu.

— **Na tehnični visoki šoli na Dunaju** se bo odsej predmet o ladjedelstvu predaval ne kakor doslej samo en tečaj, ampak dva tečaja.

— **623 občin brez šol** je še danes v Galiciji. V teh občinah je človek, ki bi znal čitati in pisati, bela vrana.

— **Vprašanje italijanskega vseučilišča.** Italijanski dijaki so imeli na Dunaju shod, na katerem so sklenili naložiti zaupnikom, naj takoj stopijo v zvezo z italijanskimi poslanci v svrhu, da bi se čimprej zopet začela agitacija v prilog ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu.

— **Na vseučiliškem profesorja** na Dunaju dr. Aleksandra, ki je specialist za ušesne in nosne bolezni, je streljal krojaški pomočnik Soukup, ne da bi ga zadel. Vzrok: Soukup je bil operiran, toda operacija se ni posrečila, za kar je tudi tožil zdravnika za 20.000 K odškodnine, pri tem pa pogorel v vseh instancah.

— **Za milijonov dar** „Ustredne matice šolske“ je bilo do 12. t. m. darovanih 863.016 K 64 h. Pač brezprimerna narodna požrtvovalnost!

— **Z graškega vseučilišča.** Profesor rimskega prava dr. Gustav Hanausek je dobil naslov in značaj dvornega svetnika, dvornemu svetniku dr. Avgustu Tewesu, profesorju rimskega prava pa je podeljeno plemstvo.

— **Turška akademija znanosti.** Doselej neimenovani turški milijonar je daroval 2.300.000 frankov za ustanovitev turške akademije znanosti v Carigradu. Neznani darovalec je določil, da naj akademija v prvi vrsti skrbi za razvoj in razširjanje turškega jezika. Imela bo 54 rednih članov.

— **Nova obrtna šola v Zadru.** Dne 9. t. m. so otvorili v Zadru novo strokovno šolo za umetno risanje. Šola je stala 250.000 K.

Z gospodarskega polja.

— **Novost v umnem kletarstvu.** Znano je, da plavajo vedno v zraku različne glivice in trohice, ki so nekatere koristne in potrebne, druge pa kvarljive in škodljive. Le tem je treba zabraniti pristop tja, kjer zamorejo škodovati. Zato mora vreti most v tako zaprtih sodih, da ogljikova kislina lahko uhaja,

do mošta pa zrak s svojimi glivicami ne more. Temu lužijo različni večalimanj priporočljivi aparati. — Pri točenju vina ima pri pilki zrak pristop k vinu in z zrakom tudi razni mikroskopični provzročitelji vinskih bolezni, kot bira, plesnivec, cikanje itd. To zabrani sicer aparat „Mikodermol“, toda je preokoren in predrag, stane namreč sedem kron. Učitelj Špan v Slovenski Bistrici je izumil in dal patentirati nov aparat, ki služi tako pri vrenju mošta, kakor tudi pri točenju vina, je takorekoč nepokvarljiv, ličen in preprost v rabi, a stane samo tri krone. Kdor se za stvar zanima, naj mu kar piše.

— **Gospodarsko razstavo v Pragi** priredi osrednja gospodarska zveza za kraljevino Češko od 14. do 22. maja 1910. Razstava bo obsegala sledeče skupine: I. gospodarski stroji, motorji in orodja; II. domača živina, dojnice, konji, ovce, koze, merjasi in pitana živina; III. perutnina, kuni; IV. poljski pridelki in primerjajoče poizkušnje; V. posebna razstava znanstvenih in strokovnih kmetijskih del v posebnem kmetijskem paviljonu; VI. gospodarske potreščine in pripomočki; VII. razstava raznih panog kmetijsko-obrtnih; VIII. živila in pijače; IX. rokodelski in industrijski izdelki; X. novosti o strojih in strojinah pripravah.

— **Pospeševanje tujskega prometa.** Začetkom meseca decembra se je vršila v železniškem ministrstvu konferenca zastopnikov društev za tujski promet. Pri tem je zastopnik vlade razvijal načela, ki si jih je postavilo ministrstvo javnih del za pospeševanje tujskega prometa: 1. Delati na to, da se državna uprava na vseh poljih ozira pri odredbah in odlokih na interese tujskega prometa. 2. Se bo skrbelo za primeren kredit pri gradnji hotelov in za reklamo v tujini. Pri hotelih ne bo dajala denarja država, pač pa bo pridobivala za to podjetnike in banke. Pri dovoljevanju lastnega kredita in podpora pa se bo ozirala vlada v prvi vrsti na povzdigo obiska naših krajev in tujih dežel. 3. Se bo izkušalo pridobiti prebivalstvo, da bo pri povzdigi tujskega prometa sodelovalo. V te namen se bodo postavili posebni instruktorji za tujski promet.

— **Direktni davki v Avstriji l. 1907.** Statistična centralna komisija je objavila pregled direktnih davkov, ki so se plačali l. 1907. Realni (zemljiški in hišni) davek je znašal 155.215.443 K, pridobnina 97.748.566 K, osebna dohodnina 65.295.838 K, rentnina 12.731.548 K, davčne izvršilne pristojbine z zamudnimi obrestmi 3.774.126 K, skupaj 334.765.521 K. L. 1906. so pa znašali direktni davki: realni davek 150.956.592 K, pridobnina 90.482.947 K, osebna dohodnina 60.801.100 K, rentnina 11.781.860 K, izvršilne pristojbine in zamudne obresti 3.513.157 K, skupaj 317.535.656 kron. V ubožnejših delih države prevladuje realni davek, dočim izkazuje na pramer Nižje Avstrijska le 31 in Češka 45 odstotkov skupnih direktnih davkov. V Istri znašajo realni davki 61 in v Dalmaciji 65 odstotkov skupne vsote direktnih davkov. Na Nižje Avstrijsko odpade skoro polovica osebne dohodnine, kar je verjetno, ker je na Dunaju največ bogatašev in uradnikov.

— **Dolg avstrijske države** znaša 10 milijard 337 milijonov 900 tisoč kron.

Raznoterosti.

— **Banket ameriškega milijonarja.** Ameriški milijonar Wester je priredil na sveti večer v hotelu Savoy v Londonu banket za 100 oseb. Ta ga je stal 50.000 K. Dvorana je bila izpremenjena v pokrajino na severnem tečaju in vsa odlična z belimi krizantemami. Razsvetljevalo jo je na tisoče žarnice. V dvorani ni manjkalo ne severnega medveda ne eskimoplesov. Na koncu banketa je bila napravljena polarna svetloba.

Listnica uredništva.

Nadužitelj: Porabimo prihodnjič. — P. F.: Priobčimo deloma o priliki.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 108. Kranjsko. 72 1—1
V litijem okraju se razpisuje s tem učiteljska služba na petrazredni ljudski šoli v Zagorju v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potem do 8. februarja 1910.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisane naznanjam častitemu občinstvu, da je moj ilustrirani cenik za leto 1910 izšel in ga je na frankovano zahtevanje brezplačno in poštne prosto dobiti. Moj cenik izhaja že 36. leto in obsega 460 vrst najboljših poljskih, zelenjadnih in cvetličnih semen, za katera jamčim. Cenjeni kupovalci naj dobro premislijo, kje dobe res prav zanesljiva semena. Imam čez 200 pohvalnih pisem na vpogled. Dobe se tudi pri meni mnogovrstne cvetlice v loncih in dežah, kakor tudi mnogovrstni sveži in suhi šopki in venci s trakovi in napisi in mnogovrstni drugi v to stroko spadajoči predmeti, prav po nizkih cenah in točno izvršeno. — Z odličnim spoštovanjem se priporočam

ALOJZIJ KORSIKA v Ljubljani

vrtnarija in semenska zaloga v lastni hiši: Bleiweisova cesta šte. 1
prodajalna: Šelenburgova ulica šte. 5 (pri pošti).

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okr. šolski svet v Litiji,
dne 10. januarja 1910.

St. 2108.

59 1—1

Na enorazredni ljudski šoli v Tunjicah se razpisuje v stalno nameščenje učno in voditeljsko mesto z zakonitimi prejemki.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potem do 20. februarja 1910.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Kamniku,
dne 10. januarja 1910.

St. 2087.

189 1—1

Na enorazredni ljudski šoli v Pečah se razpisuje v stalno nameščenje učno in voditeljsko mesto z zakonitimi prejemki.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potem do 20. februarja 1910.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Kamniku,
dne 12. januarja 1910.

Kjer sta v redu tek, prebava,
Sta telo in duša zdrava!
Torej: Da ne boš bolan,
Vživaj pravi „FLORIAN“.

Želodčni likér

je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval draga in neprijetna zdravila.

Ljudska kakovost liter K 2.40
Kabinetna kakovost „ „ 4.80

52—1 Naslov za naročila:
„FLORIAN“, LJUBLJANA

Našim rodbinam priporočamo 45
- Kolinsko cikorijo -

Avgust Agnola

Ljubljana, Dunajska cesta 13

priporoča svojo bogato zalogo
stekla, porcelana, svetilk, okvirov, šip itd.
Tintnike za šolske klopi, kakor tudi aparate
za fizikalne poizkušnje.
Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela.